

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania T.L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
z udziałem zainteresowanego G.L.
o tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 6 października 2021 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 maja 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od odwołującej się na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 28 maja 2020 r., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 marca 2017 r. i oddalił odwołanie T.L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w C. z dnia 18 stycznia 2016 r., stwierdzającej, że T.L., jako pracownik u płatnika składek G.L., od dnia 29 października 2013 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu oraz wypadkowemu.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik powódki, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. Według autora wniosku, skarga jest oczywiście uzasadniona w zakresie naruszenia art. 8 ust. 2 ustawy systemowej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniosł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania i orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Oczywista zasadność skargi, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Przestanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest zatem oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący musi więc wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), że kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia. Tego wymogu skarga kasacyjna nie spełnia.

Z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej wynika, że obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące. W myśl art. 8 ust. 11 tej ustawy, za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę, ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy

prowadzeniu tej działalności. Pojęcie osoby współpracującej zostało wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Z orzecznictwa tego wynika, że nie można uznać za taką współpracę pomocy okazjonalnej, jaką świadczy osobie prowadzącej działalność gospodarczą jego małżonek, prowadzący z nim wspólne gospodarstwo domowe, co niewątpliwie stanowi konsekwencję obowiązku małżonków udzielanie sobie wzajemnej pomocy oraz współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli (art. 23 i k.r.o.). Ocena, czy w konkretnej sytuacji pomoc świadczona przez małżonka może być uznawana za współpracę w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy systemowej, stanowiącą w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 tej ustawy podstawę do objęcia tej osoby obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym i rentowymi, wymaga uprzednich ustaleń faktycznych co do charakteru i rodzaju owych czynności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2018 r., I UK 202/17, OSNP 2019 nr 3, poz. 39). Takich też ustaleń dokonano w niniejszej sprawie. Sąd Apelacyjny ustalił, że T.L. wykonywała jednocześnie prace administracyjne i biurowe oraz prace projektowe, a prace te spełniały kryteria stałości i zorganizowania, a ponadto pozostawały w ścisłym związku z prowadzoną działalnością oraz posiadały istotne znaczenie dla powodzenia działalności i jej efektów ekonomicznych.

Innymi słowy, w pojęciu osoby współpracującej nie mieści się jakakolwiek praca na rzecz pozarolniczej działalności, lecz praca świadczona stale, w pewnym minimalnym wymiarze czasu, praca mająca istotny wymiar ekonomiczny i organizacyjny, która przynosi znaczną wartość dla prowadzonej działalności. Przy ocenie kwalifikacyjnej należy zatem badać łączne spełnienie takich cech, jak istotny ciężar gatunkowy działań współpracownika, stabilność, częstotliwość oraz zorganizowanie świadczonej przezeń pracy. Okoliczności te były przedmiotem analizy Sądu Apelacyjnego, zaś sformułowane wskazanie na oczywistość skargi kasacyjnej w przedmiocie naruszenia art. 8 ust. 2 ustawy systemowej abstrahuje od poczynionych w tym zakresie ustaleń.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

